1834. No. 50.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 24 JUNIJ.

PROVINCIE VRIESLAND.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 4 Julij 1834, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, of een der Leden van Gedeputeerde Staten, in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, aan het Lokaal van het Gouvernement te Leeuwarden, worden aanbesteed:

Het doen van eenige Herstellingen, met het Onderhoud van de verspreide Bruggen in Vriesland, van den 1 Mei 1834 tot 30 April 1835.

Geschiedende deze besteding bij inschrijving op *ongezegeld* papier, en vervolgens bij opbod, en zal daartoe twaalf dagen te voren, het Bestek ter lezing liggen aan opgemeld Gouvernements Lokaal, benevens op de voor deze Provincie gewone leesplaatsen; terwijl voorts acht dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing aan de gegadigden zal worden gedaan, door de aanwezige Provinciale Opzigters, en wijders, des noodig, de verdere verlangde inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur te Leeuwarden en den Ingenieur te Harlingen.

Leeuwarden, den 23 Junij 1834.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland.
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

BEIJEREN.

MUNCHEN, *den* 10 *Junij*. Eergisteren heeft alhier eene groote omgang of processie plaats gehad, om, bij de aanhoudende droogte, regen van den Hemel af te smeeken, waarbij de reliquien en het beeld van den heiligen *Benno* rondgedragen zijn, iets hetwelk bij den uitersten nood geschiedt. Intusschen is er nog geen regen gevallen, en de woekeraars in granen maken hiervan gebruik, om het koren op hoogen prijs te houden.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den* 17 *Junij*. In een onzer dagbladen leest men den navolgenden brief, den 10den van hier geschreven:

„Het, wegens op den 2 Mei alhier voorgevallene, plaats gehad hebbend onderzoek schijnt zeer gewigtige uitkomsten op te leveren. In het laatst der vorige week hebben er, in den vroegen morgen, op onderscheidene plaatsen huisonderzoekingen plaats gehad en is er ook wederom een jongman in hechtenis genomen; daarentegen zullen andere personen, welke vroeger gevat waren, op vrije voeten gesteld worden. De policie wordt voortdurend met kracht gehandhaafd, en de geringe onrustige bewegingen, welke zich hier en daar vertoonden, schijnen daardoor geheel onderdrukt te zijn. Uit alle tot nog toe gemaakte ondervindingen blijkt het onloochenbaar, dat alle gebeurtenissen, welke zoo veel stof gaven, Frankfort als de zetel eener magtige, revolutionaire partij te beschouwen, inderdaad hier volstrekt geene deelneming vinden, en dat er slechts eene ernstige, vaste en consequente houding der overheden noodig is, om al die onlusten voor altijd te doen eindigen. Door het onderzoek, dat tot nog toe plaats heeft gehad, is het der overheid nu eerst eigenlijk mogelijk geworden, elke, vroeger in Duitschland onbekende, misdadige handelwijs nader op het spoor te komen, en de gevolgen, welke eene krachtige houding en een wettiglijk handelen van de zijde der overheden, overal in gelijke mate, in Duitschland gehad hebben, kunnen ons tot waarborgen strekken, dat de onrustige bewegingen, welke tot nog toe op vele oorden des vaderlands geheerscht hebben, en welke zoo zeer in tegenstelling met de Duitsche beradenheid staan, spoedig geheel zullen ophouden. De vreemden, welke zich zeer wegens den geest van de groote meerderheid van Duitschland vergist hebben, hoopten dit land tot hunne plannen te doen toetreden, doch zij zullen ons wederom verlaten, en wanneer ook Zwitserland, naar het schijnt, moede wordt, hunne opneming te veroorloven, aan geene zijde van den Oceaan hunne denkbeelden van omverstooting van al het bestaande verspreiden. Het buitengemeen strenge opzigt, waaronder alle vreemdelingen staan, moet daarop gegrond zijn, dat vele Polen, onder valsche namen, in Duitschland doorgedrongen zijn; ook hier wordt de policie jegens de vreemden zeer streng in acht genomen."

Onder dagteekening van den 11 dezer schrijft een der correspondenten van de *Augsburgsche Zeitung* van hier:

„Er is een Oostenrijksch courier van Weenen aangekomen. Men zegt dat hij van de Duitsche conferencie instructien aan de Bondsvergadering overbrengt, door welke alle verkeerde uitleggingen, waartoe de militaire maatregelen van het bondgenootschap aanleiding konden geven, worden uit den weg geruimd, en te gelijk de bemoeijing van Frankrijk en Engeland in bondszaken voor altijd wordt afgewezen. De bondsvergadering heeft dien ten gevolge, aan de Engelsche en Fransche gevolmagtigden, de heeren *Cartwright* en *Alleye de Ciprey*, eene nota overhandigd, waarbij zij haar leedwezen te kennen geeft over den last dien deze heeren van hunne gouvernementen hebben ontvangen, om namelijk over eene zaak, die alleen het bondgenootschap betreft, inlichtingen te vragen, die zelfs met den besten wil moeten geweigerd worden, daar het eene aangelegenheid raakt, welke alleen het bondgenootschap bevoegd is te regelen, welke bevoegdheid door niemand kan betwist worden, zonder alle betrekkingen omver te werpen, en zonder zich een regt van tusschenkomst aan te matigen, dat het Bondgenootschap nimmer heeft erkend. Men ziet nu met gespannen verwachting het antwoord op deze mededeeling te gemoet."

Men meldt uit Weenen, dat, daar thans in Gallicie (Oostenrijksch Polen) door kwalijk gezinde lieden pogingen worden aangewend, om, tot hun eigen voordeel, staatkundige vereenigingen te stichten, de bewoners, door middel der dagbladen, opmerkzaam zijn gemaakt op de straffen, welke bij de wet op het deelnemen aan dergelijke vereenigingen zijn gesteld. — Men meldt verder, dat er eerlang in de Oostenrijksche Staten eene verordening wordt te gemoet gezien, waarbij de invoer van het Duitsche weekblaadje, bekend onder den titel van *Penning-magazijn*, wordt verboden.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 15 *Junij*. In dit Rijk heeft dezer dagen eene zonderlinge poging tot ontduiking eener wetsbepaling, door eene al te letterlijke opvatting daarvan, plaats gehad. Bij de wet, waarbij aan de Britsche Oost-Indische Compagnie de alleenhandel op China is ontnomen, is namelijk bepaald, dat voortaan in de havens van Groot-Brittanie en Ierland vrijelijk, doch onder betaling van zekere regten, thee zou mogen worden ingevoerd, mits de schepen, waardoor deze koopwaar werd aangebragt, geladen waren in havens of plaatsen, beoosten de Kaap de Goede Hoop gelegen. Men had bij deze bepaling natuurlijk alleen gedacht aan de havens in de Indische zeeën, en den aanvoer van thee uit Europesche of Noord-Amerikaansche koopsteden daardoor willen weren. Daar nu de wet reeds sedert eenige maanden in werking is, was men verlangend te weten, welke Britsche koopvaarder het eerst, na de opheffing van den alleenhandel der Oost-Indische Maatschappij, met eene lading thee uit China of Indie in Engeland zou aankomen. Tot groote verwondering van het tol-bestuur is echter die eerste lading van eenen geheel anderen kant aangebragt. Den 10 Junij is te Liverpool de koopvaarder *Betsy*, met 2200 kisten thee, aan de order van het handelhuis gebroeders *Rathbone en Comp*, aangekomen, welk schip te Dantzig bevracht was. De kapitein en eigenaars der lading hebben de geoorloofdheid van derzelver invoer beweerd, op grond dat de Kaap de Goede Hoop op 36 graden 9 minuten, en de stad Dantzig op 36 graden 18 minuten wester lengte gelegen was; zoodat Dantzig eenige weinige uren oostelijker lag dan de Kaap de Goede Hoop, en dus tot de plaatsen behoorde, waaruit thee mogt worden aangebragt. Het tol-bestuur was natuurlijk met de zaak verlegen, en heeft het aanbod van den kapitein van de *Betsy*, om het vastgestelde regt van invoer voor de door hem aangevoerde thee te betalen, waarna dezelve te Liverpool had kunnen worden opgeslagen, niet willen aannemen, maar nadere bevelen uit Londen gevraagd. In de zitting van het Lagerhuis van den 12 Junij zijn tusschen den heer *Champman* en een der leden van het ministerie eenige woorden over dit onderwerp gewisseld. De regering scheen toen nog in twijfel te zijn, of zij uit kracht der wet de aangevoerde thee al dan niet kon afwijzen. Langs welken weg de lading van het bedoelde schip naar Dantzig is gekomen, wordt nog niet gemeld.

Van den 18*den*. Tot verdediging van de door het gouvernement voorgenomene besnoeijing van de inkomsten der Iersche geestelijkheid, wordt van den kant der ministeriëlen aangevoerd, dat van de 8 millioenen inwoners van Ierland, niet meer dan omstreeks 700 000 tot de gevestigde (protestantsche) Kerk behooren; — dat naauwelijks de helft van de geestelijkheid dier Kerk zich in Ierland ophoudt; — dat de tegenwoordige inkomsten der Iersche Kerk berekend zijn op eenen voet, die geenszins in verhouding staat met dien geringen omvang der Kerk in evenredigheid met het overgroote aantal r. k. inwoners; — dat die inkomsten bijna een millioen p. st. 's jaars bedragen; dat de misnoegdheid over dezen stand van zaken in Ierland zoo groot is, dat er, meerendeels ten einde de tienden met geweld te doen invorderen, eene policie-magt vereischt wordt, die aan den Staat jaarlijks 300,000 p. st. kost, en dat er bovendien, tot handhaving van de rust daar te lande eene even aanzienlijke krijgsmagt noodig is als voor de veiligheid der Indische bezittingen vereischt wordt. Voorts wordt van dezelfde zijde beweerd, dat de Iersche Kerk, zoo als dezelve thans is ingerigt, derhalve niet alleen voor den Staat eene geduchte last is, maar dat zij, in haren hagchelijken toestand, ook de naauw aan haar verbondene Engelsche Kerk grootelijks schaadt, en, bij langeren tegenstand tegen billijke hervormingen, met nog gevaarlijker slagen bedreigt. Naar aanleiding dezer redeneringen vermanen de ministeriëlen de voorstanders der gevestigde Kerk, om het denkbeeld, als of die Kerk door de beraamde maatregelen van het bewind in een wezenlijk gevaar verkeerde, van zich af te werpen, en den uitslag af te wachten van het onderzoek, hetwelk van regeringswege naar den staat der kerkelijke aangelegenheden in Ierland gedaan wordt, ten einde daarnaar billijk geoordeelde hervormingen in te rigten.

Gedurende het jaar 1833 zijn in Nieuw-Zuid-Wales 5,500 veroordeelde misdadigers uit Engeland aangebragt. De geheele bevolking van dat land bedroeg laatstelijk 60,794 personen, waarvan 44,643 mannen en slechts 16,151 vrouwen; de openbare inkomsten hebben in het laatste jaar bedragen 164,043 p. st., waarvan 12,500 p. st. was opgebragt door den verkoop van kroon-landen. De inboorlingen leven met de blanken steeds in een staat van vijandelijkheid.

Ontvangene berigten uit Patras, loopende tot den 28 Mei, en hier met de Middellandsche paket aangebragt, houden in, dat het geregtelijk onderzoek van *Colocotroni* en *Koliopulos*, hetwelk op den 10 dier maand aangevangen doch tijdens het vertrek van deze paket nog niet afgeloopen was, algemeene belangstelling verwekte. Uit den aard van de tot dus verre gehoorde getuigen verwachtte men evenwel, dat voornoemde zamenspanners ten slotte vrijgesproken zouden worden. Uit Napoli waren 1000 man troepen naar de binnendeelen van Griekenland, ter handhaving van het gezag van Koning *Otto*, gezonden, hetwelk in eenige streken, vooral in Maina, met groote zwarigheden schijnt te kampen te hebben. — Het Engelsche eskader van sir *J. Rowley*, bestaande uit 6 zeilen, was te Napoli aangekomen, en werd verwacht zich met de Fransche vloot te zullen vereenigen.

Onlang is op de werf van de heeren *Fletchers* en *Fearnall*, te Limehouse, de grootste stoomboot van stapel geloopen, die nog ooit is gezien geworden. Deze stoomboot, welke den naam *Pacha* draagt, en op bevel en voor rekening van den Pacha van Egypte gebouwd is, heeft eenen inhoud van 1800 tot 2000 tonnen, eene belasdbaarheid bijna gelijk aan die van een linieschip van 74 stukken. In deze boot zullen twee stoomwerktuigen geplaatst worden, ieder van 120 paardenkracht, vervaardigd door de beroemde ingenieurs *Bolton* en *Watt*. Zij zal voorts met 26 karonnades en twee kanonnen van het zwaarste kaliber gewapend worden, de bemanning van een linieschip bevatten en aanzienlijke hoeveelheden levensmiddelen en ammunitie laden kunne.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 15 *Junij*. De minister van financien heeft verboden, om de Pruissische en Sardinische fondsen op de officiële fondsenlijst te brengen, dewijl die geldleeningen bij wijze van loterijen zijn aangegaan, en daardoor eene onzedelijke strekking hebben. (?)

Op onze tentoonstelling is onder anderen te zien en te eeten brood van aardappelen. Dit brood, hetwelk tot voedsel voor het vee bestemd is, kan ingeval van schaarschheid van koren ook tot spijze voor den mensch strekken; hetzelve kost slechts 5 centimes het pond. Sedert de tentoonstelling zijn 300 ponden van dat brood aan meer dan 5000 personen uitgedeeld.

Don *Pedro* heeft de Cortes tegen den 15 Augustus opgeroepen. Bij een ander besluit, worden *al* de kloosters en geestelijke gestichten in Portugal afgeschaft, en al derzelver goederen aan de nationale domeinen gevoegd. De geheiligde vazen en sieraden zullen aan de kerken worden gegeven, die ze noodig hebben. De monnikken zullen een jaarlijksch pensioen bekomen, behalve die de wapenen tegen het wettig bestuur hebben gevoerd, of die don *Miguel* of zijne zaak gediend of begunstigd hebben.

De Engelsche mariniers, die in dienst van Portugal waren, zullen afgedankt, doch tevens uitgenoodigd worden, om dienst voor 3 jaren tegen hooger soldij te nemen. Men denkt, dat don *Pedro* eene expeditie naar Brazilie beraamt, en weder Keizer van dat Rijk wil worden. — De berigten uit Lissabon zijn van den 2 Junij. — Den 1sten was don *Miguel* te Sines naar Genua vertrokken. In Lissabon was alles rustig.

NEDERLANDEN.

BREDA, *den* 20 *Junij*. Den 17den hebben de Belgische gedeputeerden de wet aangenomen, waarbij het regt, hetwelk op den uitvoer van het vee was gesteld, wordt afgeschaft. — Deze wet heeft weinig tegenstand gevonden, doch niet te min heeft een der leden, de heer *Berger*, de aanmerking gemaakt, dat het te wenschen ware, dat ten aanzien van den in- en uitvoer een vast en algemeen stelsel mogt worden aangenomen. Hij erkende, dat men met het goedkeuren van verordeningen, als de onderhavige, met vrucht de pogingen ondersteunde, welke werden aangewend, om de naburige gouvernementen tot meer gunstige bepalingen, betreffende de Belgische voortbrengselen, te bewegen, maar dat deze pogingen bijzonder werden tegengewerkt door de middelen, die te gelijker tijd werden beproefd, ten einde, in het voordeel van bijzondere belangen, allerlei verbodswetten tot stand te brengen, als het verbod van den uitvoer van het vlas; het verbod van den invoer van graan, en meer dergelijke, waardoor men blijken gaf van zelf geenszins te begeeren datgene, waartoe men anderen poogde over te halen.

Den 18den zijn de beraadslagingen geopend over de voordragten, om den invoer van het vreemde linnen te belasten, en den uitvoer van het vlas te verbieden: — beiden in het voordeel van de Vlaamsche linnen-wevers, welker bedrijf grootelijks kwijnt, bij gebrek aan uitvoer, en ter zake van de duurte van het vlas. De vergadering heeft besloten, om het eerst te beraadslagen over het bezwaren van den invoer van het vreemde linnen. Sommigen wilden het regt op 10 ten honderd van de waarde bepaald hebben; anderen hebben begrepen, dat een regt van zeven ten honderd genoegzaam zoude wezen. Men is tot geen besluit gekomen. Het beginsel zal denkelijk worden aangenomen, ofschoon het strijdt met dat, volgens hetwelk de uitvoer van het vee is vrijgesteld. De wet zal echter niet baten, daar het den linnen-wevers aan *uitvoer* mangelt, en deze geenszins door dezelve kan worden bevorderd.

Men heeft ook rapport uitgebragt op de wet, betreffende het bedwingen van onlusten en ongeregeldheden. Twee sectien hebben begeerd, dat men de bestaande wettelijke verordening, waarbij de gemeenten verpligt zijn de schade te vergoeden van de plunderingen, welke in dezelven plaats hebben, zoude *intrekken*, en degenen verantwoordelijk stellen, welke dergelijke plunderingen hadden *uitgelokt*; doch de centrale sectie heeft begrepen, dat *de tijd nog niet gekomen was*, om die bepalingen te wijzigen.

's GRAVENHAGE, *den* 18 *Junij*. In den afgeloopen nacht is Z. K. H. de Prins *van Oranje* uit deze residentie naar het leger wedergekeerd. Hoogstdeszelfs overkomst moet, naar men verzekert, voornamelijk ten doel hebben gehad een langdurige kabinetsraad, Maandag jl. gehouden, bij te wonen. Heden heeft Z. M., die zich alsnog in deze residentie bevindt, audientie verleend, die ter gelegenheid van den heugelijk heden alhier gevierd wordenden dag der verjaring van den slag van Waterloo, bijzonder druk, en vooral door hoofd- en mindere officieren, is bezocht geworden. Zoo wel torens en openbare, als particuliere gebouwen zijn heden, den negentienden verjaardag van die gewigte gebeurtenis, met vlaggen versierd.

In het Algemeen Handelsblad leest men, onder dagteekening van den 17 Junij:

„Ter haring-visscherij van dit jaar zullen 116 schepen uitvaren, als: van Vlaardingen 78, van Maassluis 16, van Delfshaven 1, van Zwartewaal 4, van Middelharnis 1, van Enkhuizen 4, van de Rijp 5, van Amsterdam 7, te zamen 116, zijnde 19 meerder dan ten jare 1833.

„De schepen van Amsterdam zijn gisteren (Maandag) voorspoedig vertrokken, zijnde de volgende: *de Volharding*, schipper Cornelis de Groot; *de Vernieuwde Hoop*, schipper Jan Dorland; *de Onderneming*, schipper Jan de Groot; *de Vereeniging*, schipper Dirk de Groot; *het Vertrouwen*, schipper Jacob Roos; *de Dankbaarheid*, schipper Kornelis Kaptein, varende voor J. J. Wijsman, en *Ida en Margaretha*, schipper Arij Versteeg, varende voor Bultman en comp."

Van de zijde van de administratie zijn aan de plaatselijke besturen, naar men verneemt, de bepalingen herinnerd nopens de behandeling der reclamatien wegens de directe belastingen, en dit wel ten einde dezelve op den meest eenparigen voet te doen plaats hebben, en de verscheidenheid, welke daarin blijkens de, over het verloopen dienstjaar, bij het bewind ingekomene reclames, thans bestaat, zoo wel als de noodelooze vertraging, die op vele plaatsen bij het onderzoek en de opzending dier stukken wordt waargenomen, te doen ophouden. Daarbij wordt te kennen gegeven, dat de reclames

wanneer zij aanslagen in de grondbelasting en het patentregt ten onderwerp hebben, op gezegeld papier geschreven moeten worden, behoudens het geval, bedoeld bij art. 39, § 5, der wet van 16 Junij 1832, daar dezelve anders buiten beschikking moeten blijven, ingevolge het bepaalde bij art. 32 der aangehaalde wet, dat de reclames moeten zijn gerigt aan de gedeputeerde staten der provincien, doch ingeleverd kunnen worden bij den controleur der directe belastingen, onder wiens afdeeling de reclamant woonachtig is, hetgeen zelfs, ter vereenvoudiging der werkzaamheden als verkieslijk is aan te merken; dat de inlevering geschieden moet: *a* wanneer de reclame bezwaren tegen den aanslag inhoudt, binnen den tijd van drie maanden, na afkondiging des kohiers, waarin de bezwaarde begrepen is; *b.* wanneer de reclame strekt om teruggave der gronbelasting te bekomen, betaald voor onbewoonde panden, voor den 1 April van het jaar, volgende op dat waarover de belasting loopt; *c* wanneer bij de reclame afschrijving of teruggave verlangd wordt, gelijk onder andere die, welke, op grond van art. 15 der wet van 21 Mei 1819, of van art. 43, §§ 3 en 4, der wet van 29 Maart 1833, konden worden gevorderd binnen den tijd, welke daartoe bij de artikelen bepaald is; dat wanneer aan de controleurs der directe belastingen reclames worden ingeleverd, na dat de tijd welke daartoe is bepaald, verstreken is, die ambtenaren dezelve niet zullen mogen aannemen, maar aan de belanghebbenden teruggeven, behoudens evenwel de bevoegdheid van laatstgemelden, om zich onmiddellijk tot de gedeputeerde staten der provincien te wenden; dat ten einde de belastingschuldigen bekend zouden zijn met den termijn, binnen welken zij hunne bezwaarschriften hebben in te leveren, van die bepaling op de aanslagbiljetten melding moet gemaakt worden, waarbij de dagteekening der voornoemde afkondiging steeds door de ontvangers naauwkeurig zal moeten worden ingevuld; dat dadelijk na dat eene reclame bij den controleur is ingekomen, dezelve door dien ambtenaar in handen wordt gesteld van den ontvanger of het collegie van zetters, die gehouden zijn dezelve binnen tien dagen af te doen en op te zenden; dat het van zelfs spreekt, dat dit bepaalde niet van toepassing is op de reclames welke op grond der wet op de personele belasting worden ingeleverd; dat tot het bespoedigen en gemakkelijk maken van het werk der reclamatien, het vooral ook noodig is, dat de ambtenaren hunne adviezen niet blootelijk regelen naar de gegrondheid die het verzoek om ontheffing of vrijstelling al dan niet in hunne oogen heeft, maar dat zij hetzelve zorgvuldig toetsen aan de bepalingen der wet en de daarop gegronde voorschriften des bestuurs; en dat de schattingen of tellingen aan geen nader onderzoek onderworpen zullen mogen worden, en tot herstel van begane abuizen of misstellingen in dezelve, de vergunning van het departement van financien vereischt wordt.

Z. Exc. de minister van finantien heeft, bij eene onlangs aan de provinciale besturen toegezondene missive, hen te kennen gegeven, dat, met betrekking tot de reclamatien wegens de directe belastingen, het eene verkeerde meening is, als of de inlevering daarvan niet verbonden ware aan eenige termijnsbepaling; en dat, daar nu voor de indiening van bezwaarschriften, waaraan men, op grond der wet, als het ware verpligt is gehoor te geven, dusdanige termijnsbepaling bestaat, het in den aard der zaak ligt, dat daarvan de zoodanigen, voor welken de gelegenheid tot reclame als eene soort van gunst is aan te merken, niet geacht kunnen worden te zijn vrijgesteld.

LEEUWARDEN, *den* 23 *Junij.* Bij besluit van Zijne Majesteit, zijn tot officieren bij de schutterijen benoemd, als bij die der provincie *Vriesland:*

1ste afdeeling, — 1ste bataillon:

Tot 2den luitenant-adjudant, Jhr. *Hendrik van Andringa de Kempenaer.*

Tot 2den luitenant, *Romke Doekeles van Hettinga.*

2de bataillon:

Tot kapitein, *Geert Dirks Molanus.*

Tot 1sten luitenant *Jan Foppes Snethlage.*

Tot 2den luitenant, *Pierre George Benoist.*

Het *Journal de la Haye* weerspreekt en weerlegt de logenachtige berigten der buitenlandsche dagbladen, als of de vreemdelingen zoo vele moeijelijkheden op onze grenzen in den weg worden gelegd. „ Wij begrijpen wel — zegt de schrijver — dat de maatregel, volgens welken de vreemdeling van eene pas moet voorzien wezen, hinderlijk is aan de geheime agenten van de revolutionnaire propaganda; doch daarom juist moesten eerlijke en brave menschen dien maatregel goedvinden. Intusschen is dit het geval niet, want wij hebben gezien, dat Frankrijk op *alle* Hollanders, die zich naar Frankrijk begaven, eenen maatregel toepaste, die alleen bij ons in toepassing werd gebragt op enkele Franschen die als verdacht werden opgegeven, dat is, die even zoo gevaarlijk voor den troon van den Koning der Franschen, als voor dien van Koning *Willem* zijn, en die, des noods, de stad Parijs met even zoo weinig schroomvalligheid als de stad Amsterdam aan plundering en omkeering zouden overgeven. — De *Niellon's*, de *Melinets*, de *Pontécoulants* en andere intriganten van die soort zijn gevaarlijk voor elk land, alwaar wetten en maatschappelijke orde geene ijdele klanken zijn.

„ Dat alle Franschen worden terug gewezen, gelijk het *Journal de Paris* zegt, is eene dwaling. Sedert 1 December 1833 tot aan het einde van Maart 1834 zijn er te Nijmegen aangekomen 107 en van dit getal zijn slechts 7 verpligt geweest, de voortzetting hunner reis eenige dagen uit te stellen tot dat de kommandant der vesting ten hunne opzigte berigt had ontvangen. En slechts 2 personen zijn als hoogst verdacht terug gezonden.

„ Het getal Fransche reizigers in dien zelfden tijd te Rotterdam aangekomen bedraagt 80. Deze allen hebben hunne reis zonder eenigen hinder kunnen vervolgen, met uitzondering van een enkele, die naar Belgie is terug gezonden, van waar hij gekomen was en van waar hij korten tijd daarop ook weggezonden is. — Hierbij bepalen zich nu de gestrenge maatregelen der Hollandsche policie, waarvan men zoo veel ophef maakt.

MENGELWERK.

IETS OVER OPSTERLAND.

Men klaagt dikwerf over de weinige zorg van het tegenwoordige geslacht voor eene meer verwijderde toekomst, en over de toenemende zucht tot spoedig genot, vooral blijkbaar in de aanplanting van opgaand hout, waartoe veelal, immers in een groot gedeelte van ons Vaderland, zoodanige boomsoorten worden gebezigd, die, door spoedigen groei, aan derzelver planters de vrucht van hunnen arbeid beloonen; terwijl de beste, nuttigste en duurzaamste houtsoort, de Eik namelijk, wordt terzijde gesteld, uithoofde dat deszelfs langzame voortgang meer dan eens menschen leeftijd vordert, om eenen volkomen wasdom te bereiken.

Het gevolg hiervan is dan ook merkbaar; de door onze voorouders geplante Eiken verdwijnen hoe langer hoe meer, en maken plaats voor beuken, ijpen, en vooral voor den snelwassenden Canadaschen populier, wier aantal, niettegenstaande de mindere hoedanigheid van deszelfs hout, hetgeen alleen binnen 's huis bruikbaar is, gedurende de laatste jaren, buiten verhouding is toegenomen.

Het zoude derhalve te vreezen zijn, dat op die wijze, in ons Vaderland, een volslagen gebrek aan inlandsch Eikenhout, zoo onmisbaar voor veelvuldig dagelijks gebruik, ontstaan moest, waardoor wij geheel afhankelijk van onze naburen niet alleen, zoo als nu reeds het geval is, ten opzigte van het zware Eikenhout van groote constructiën, maar ook schatpligtig zouden worden voor de mindere en ligtere soorten, en om zoo te spreken voor elken schuttingpaal.

Gelukkig echter zal dit het geval niet zijn, daar er nog aanzienlijke, hoewel minder algemeen bekende, streken in ons Vaderland bestaan, waar de aankweeking en aanplanting van opgaand Eikenhout steeds onder de geliefkoosde bezigheden der grondbezitters behoort, waar een overoud gebruik, door onze wijze, vervooruitziende en vooruitzorgende voorouders ingevoerd, die plantingen in stand houdt, en waar een schat van jonge en oudere Eikenboomen, meerendeels door veelbelovenden wasdom, den Vaderlandschen Nederlander vrolijk aanlagchen, en de vrees voor gebrek aan dit zoo noodzakelijk product grootendeels doen verdwijnen.

Opsterland, eene Grietenij in het Zuidoostelijk gedeelte of den zoogenoemden Woudkant van de provincie Vriesland, is de streek, die als het ware het hoofdkwartier van de Eikenkultuur uitmaakt, welke zich naar gelang der gelegenheid van grond en andere omstandigheden, ook over de andere Grietenijen uitbreidt.

Niet alleen toch zijn verre de meeste publieke en bijzondere wegen met Eikenboomen beplant, maar elke boerenwoning ligt als het ware verscholen in een opgaand Eikenbosch, waarmede de zoogenaamde *Hiem*, een stuk land, om, of bij het woonhuis gelegen, doorgaans ongeveer een bunder groot, beplant is, met oogmerk. om, wanneer zoodanige *Hiem*, gelijktijdig met den bouw of de vernieuwing der woning is geplant geworden, na tachtig of honderd jaren, wanneer die woning door ouderdom belangrijke herstelling, en immers gedeeltelijke vernieuwing vereischt, de kosten daartoe benoodigd, te vinden uit den hak der alsdan voor werkhout geschikte Eikenboomen. Dit overoud gebruik wordt heilig in acht genomen, zoodat alleen die boerenwoningen van dit sieraad beroofd zijn, wier eigenaars, in meer bekrompene omstandigheden geraakt, ontijdig hunne boomen hebben geveld, zonder de onkosten van de wederinplanting te kunnen of te willen doen; dan deze uitzonderingen zijn zeldzaam, daar verre de meeste woningen, in de geheele Grietenij, het eigendom zijn van groote grondbezitters.

Boven en behalve deze, door voorouderlijke zorg als het ware geheiligde. zich telkens vernieuwende, aanplanting van Eikenboomen, wedijveren deze groote Grondbezitters onderling in het aanleggen van bosschen van opgaand hout, en het beplanten van wegen, daartoe bij voorkeur steeds den Eik verkiezende, en zulks geschiedt op geene kleine schaal, maar in het groot, zoo is onlangs een bosch van ongeveer 12000 opgaande Eiken aangelegd geworden, door eenen der aanzienlijkste ingezetenen der Grietenij, die nu reeds het genoegen heeft van ten minste een gelijk aantal zelf geplante Eikenboomen, van verschillenden leeftijd en zwaarte, op zijn uitgestrekt landgoed welig te zien groeijen.

Nog veel grooter is het aantal dier boomen op de uitgebreide bezittingen van eenige aanzienlijke Familiën, wier buitenplaatsen te *Beets* en *Beetsterzwaag* gelegen zijn, daar van elders gekomen boomsnoeijers, voor die Familiën in *Opsterland* en de naburige Grietenijen, niet minder dan 200 000 stuks, meest Eikenboomen, hebben gesnoeid.

De aangehaalde voorbeelden zullen genoegzaam zijn, om aan te toonen, welk een schat van Eikenhout deze minder bezochte streek van ons Vaderland voor de toekomst belooft; en zulks is van te meer aanbelang, doordien de Eikenboomen van *Opsterland* eene aanzienlijke hoeveelheid scheepstimmerhout, zoo als kromhouten, knieën enz. voor binnenschepen en kleine vaartuigen zullen opleveren, daar het de gewoonte is, om de stammen niet hooger dan tot 18 à 20 voet glad te houden, waaruit volgt, dat op die hoogte, eene uitgebreide kroon ontstaat, wier zware takken zich van zelve tot kromhouten vormen, terwijl de geheele boom hierdoor een eenigzins vreemd aanzien bekomt, zeer verschillend van den hoogstammigen, minder zwaar getakten, Eik, dien men elders doorgaans aantreft.

Ook andere houtsoorten worden daarom niet verwaarloosd, en slagen even gunstig.

Beuken worden minder, Esschenboomen meer aangeplant, voor de eerste is de grond overal, even als voor de Eiken, voor de laatste op vele plaatsen uitmuntend geschikt en zij bereiken eene buitengemeene dikte, waarvan men zich te *Beets* kan overtuigen, alwaar, onder verscheidene ongewone zware Esschenboomen, een derzelve 14 Rijnlandsche voeten, voor de borst gemeten, in omtrek heeft. Ook de IJp wil op daartoe geschikte plaatsen zeer goed voort, blijkens den prijs van meer dan honderd Gulden, die weinige jaren geleden, voor eenen IJpenboom, niet ver van *Beetsterzwag* is betaald geworden.

De kultuur van den groven Den, is, een aantal jaren geleden, voor het eerst in deze streken te *Olterterp* met het beste gevolg beproefd, waardoor aldaar en te *Beetsterzwaag* aanzienlijke Dennenbosschen ontstaan zijn, wier groei niets te wenschen overlaat; dit is mede het geval in andere gedeelten der Grietenij, zoo als te *Sparjebirt*, alwaar zeer onlangs een veel belovend Dennenbosch, van niet minder dan 20 bunders, door een onbekend toeval in brand geraakt (†), grootendeels vernield is geworden, welke brand zoo hevig was, dat zelfs de grond, waarin nog vele overblijfsels van het hooge veen, hetwelk denzelven vroeger bedekte, zijn overgebleven, mede vuur heeft gevat en eenige weken na den brand, onder de bovenkorst, nog voortsmeulde, zoodat van tijd tot tijd half verbrande Dennenboomen, door het uitbranden van den ondergrond, derzelver evenwigt verliezende, omver vielen, hetwelk een zonderling gezigt opleverde.

Men zoude zich echter grootelijks vergissen, wanneer men zich verbeeldde, dat de geheele Grietenij van *Opsterland* die rulm vijf uren gaans lang, en niet meer dan twee en een half uur breed is, met bosch als het ware bedekt, of geheel en al onder de boschrijke oorden te rangschikken zij, dit is het geval niet, daar eene groote verscheidenheid van gronden allerlei soorten van produkten, en de meeste afwisseling van gezigten oplevert.

Het zuidelijkst gedeelte van deze lange streep, die eene noordoostelijke rigting heeft, paalt aan de hooge veenen van *Schoterland* en *Ooststellingwerf*, en heeft vroeger almede grootendeels uit hooge veenen bestaan, waarvan de vergraving, voor ruim twee honderd jaren aangevangen, zoo ijverig en met zulk een goed gevolg is voortgezet, dat thans vruchtbare gras en bouwlanden de plaats beslaan van het woeste en dorre veen, en het welvarende dorp *Gorredijk*, het grootste en meest bevolkte der geheele Grietenij, daaraan deszelfs aanzijn en opkomst verschuldigd is.

Dat deze afgeveende vlakte weinig opgaand hout bezit, evenmin als bijzondere landelijke schoonheid, zal wel niet behoeven gezegd te worden, dan, spoedig verandert het tooneel, want niet verre van de *Gorredijk* neemt de zandgrond eenen aanvang, en bevindt men zich op eenen der beide zandgronden of zandhoogten, die de geheele Grietenij in de lengte doorloopen, en zich noordoostwaarts in de nog hooger gelegen *Drentsche* en *Groninger* heidevelden en hooge veenen verliezen.

Deze zandruggen of zandhoogten, wel verre van eenen onvruchtbaren bodem te vertoonen, bestaan grootendeels uit hetgeen men gewoon is eenen goeden vruchtbaren zandgrond te noemen, hier en daar met leem en veenstoffen vermengd, zeer geschikt voor de kultuur van alle producten, die zandgronden doorgaans opleveren, en inzonderheid voor houtgewas. Hier en daar vertoont zich een heideveld, echter niet uitgestrekt genoeg om treurigheid of eentoonigheid over het landschap te verspreiden, maar veeleer juist geschikt, om de welbebouwde gedeelten en de fraaije boschachtige oorden te beter te doen uitkomen.

Op dezen zandrug, die eene gedurige afwisseling van lanen en bosschen, koornvelden, vriendelijke woningen en beplante hiemen oplevert, liggen de dorpen *Lippenhuizen*, *Hemrik*, *Wijnjeterp* en *Duurswolde*, waarvan de huizen, met uitzondering van het eerst en laatstgenoemde dorp, geene aaneengeschakelde buurten uitmaken, maar op eene aangename wijze in de landen en onder het geboomte verspreid zijn.

Noordwaarts van deze hooge gronden, ontwaart men weder eene lage vlakte, waardoor zich de van ouds beroemde, en bij Tacitus reeds bekende, *Bardostroom* slingert. Dit riviertje hetwelk de Grietenij van *Opsterland* in deszelfs geheele lengte doorloopt, aldaar *het Koningsdiep* heet, en eerst lager bij *Oldeboorn* zijnen ouden naam van *Bardo* of *Borde* verkrijgt (*), neemt deszelfs oorsprong uit zeer onbeduidende beginselen in de hooge gronden niet ver van *Bakkeveen*, op de noordoostelijke grenzen der Grietenij, ontvangt langzamerhand meer toevoer van water, en stroomt, in duizend bogten, door lage weidlanden en moerassige streken, *Marschen* genoemd, zuidwaarts, achter *Beetsterzwaag* en *Beets* om, naar *Utingeradeel*, wordende bij eerstgenoemd dorp voor schuiten, en lager voor grootere vaartuigen, bevaarbaar.

De tweede zandrug of zandhoogte verheft zich aan de overzijde der door het *Koningsdiep* doorsneden vlakte, en is verreweg het fraaiste, en daardoor het meest belangrijke gedeelte der Grietenij.

Het zindelijk, welvarend en aanzienlijk dorp *Beetsterzwaag*, maakt het middelpunt uit van een oord, zoo rijk in landelijke schoonheden en afwisselende gezigten, dat hetzelve, te dien aanzien niet behoeft onder te doen voor de zoo hooggeroemde kwartieren van *Zeist* en *Driebergen*.

Welige rogge en boekweitvelden, niet in onafzienbare, lange, eentoonige akkers, maar in onregelmatige vakken verdeeld, en, of door eikenwallen en hagen ingesloten, of met opgaand hout omzoomd, omringen aan de eene zijde deze hoofdplaats van *Opsterland*, terwijl zich aan de andere zijde schoone en uitgestrekte bosschen verheffen, die, door lanen en slingerpaden doorsneden, de lommerijkste wandelingen opleveren. Aan de westzijde van *Beetsterzwaag* prijkt een prachtig, nieuwgebouwd buitenverblijf, met deszelfs fraaije tuinen en sierlijken aanleg, achter hetwelk een voetpad naar het, een half uur gaans verwijderde dorp *Beets*, zoo veel verscheidenheid van teekenachtige gezigten in een kort bestek oplevert, als men bezwaarlijk ergens elders zal vinden; dan slingert hetzelve door groene weiden, met zware eikenboomen omzet, dan langs tuinen en boomgaarden, nu eens door *hiemen*, te fraaijer, doordien sommige derzelve, de regelmatige beplanting door ouderdom verloren gegaan, en de Eik ook door andere houtsoorten hier en daar vervangen zijnde, het aanzien van natuurlijk bosch hebben gekregen, waaronder zich de woningen der landlieden vriendelijk verschuilen; nu eens door boschjes van hakhout, door aardappelen velden, door boekweit en roggelanden, in het kort door eene onophoudelijke afwisseling van de aangenaamste tooneelen, die eene vlakke landstreek kan opleveren.

De bosschen van *Olterterp* sluiten zich met die van *Beetsterzwaag* aan een, en breiden zich verre in eene noordoostelijke rigting uit, dezelve zijn voor het grootste gedeelte de schepping van den nog levenden achtenswaardigen Bezitter van het landgoed van dien naam. Eigenaar van den geheelen grond van het dorpje *Olterterp*, en van al de daaronder behoorende uitgestrekte landerijen, evenzeer als van de woningen, de kerk en verdere gebouwen, die, niet in eene buurt vereenigd, maar hier en daar verstrooid, bevallige groepen vormen, heeft hij, door aanleg en aanplanting, de geheele gedaante van het landschap op de gunstigste wijze herschapen, en geniet thans de aangename vruchten van onafgebrokene volharding en planmatige smaakvolle werkzaamheid.

Alleen in de nabijheid van het woonhuis ziet men eenen kunstmatigen aanleg, of zoogenaamde Engelsche partij; overal elders heeft de schoone natuur alle hare eenvoudigheid behouden, en men ontwaart de kundige hand niet, die van eene plaatselijke omstandigheid heeft weten gebruik te maken, om teekenachtige groepen daar te stellen, fraaije gezigten te openen, en verrassende partijen te scheppen.

Boven alles verdient het gelukkige denkbeeld vermeld te worden, om eene zoogenaamde veenkom, namelijk eene doorgaans ronde, dikwijls aanmerkelijk diepe, uitholing in den zandgrond, die geheel en al met goede zware veenstof of *klien* gevuld is, zoo als verscheidene op de *Olterterpsche* heidevelden gevonden worden, door uitveening in eenen natuurlijken vijver, van onregelmatigen vorm, te herscheppen, denzelven met hoog en laag hout van verschillende soort te omplanten, met den overigen aanleg te vereenigen, op een fraai gezigtspunt eene bevallige arbeiderswoning te bouwen, en dus doende eene waterkom daar te stellen, meer dan een bunder groot, waarin zich een, als door de natuur gevormd, eilandje spiegelt, en die, bevallig en eenvoudig tevens, eene zoo verrassende en grootsche partij oplevert, als men weinig elders zal aantreffen.

(†) Dezelfde oorzaak van den Veenbrand in Groningerland was ook hier aanwezig, hetwelk de geachte Schrijver van dit wel bewerkt stuk niet schijnt bekend geweest te zijn. RED.

(*) Liever. De *Boorn* of *Boorne*: zoo als de Kaarten van SCHOTANUS aanduiden. *Burdo*, *Burdinus* schijnt ook de oorspronkelijke naam geweest te zijn. — RED.

Op deze wijze is het geheele landschap als het ware in eene aangename lustplaats herschapen; zelfs het kleine dorpskerkje, draagt daartoe bij, en levert met de naastgelegene boerenwoning half in het hooge Eikenhout verscholen, eene schilderachtige groep op.

In al deze bosschen, landen en partijen, die meerendeels ook voor rijtuig toegangbaar zijn, staat, zoo te *Beetsterzwaag* als te *Olterterp*, de vrije wandeling voor een ieder open, zoodat aan dit fraaije oord slechts eene goed ingerigte herberg ontbreekt, geschikt om den tot vermaak reizenden de gemakken en geriefelijkheden van den beschaafden stand te verschaffen; wanneer zoodanige inrigting tot stand wierd gebragt, die tevens welligt geene onvoordeelige geldbelegging zoude zijn, dan konde het bijna niet missen, of deze streken zouden meer algemeen bekend, bezocht, en spoedig het uitspanningsoord worden, niet alleen van *Vriesland* en *Groningen*, maar ook van vele landgenooten uit meer verwijderde Provincien, die vermaak scheppen om de fraaije landelijke tooneelen van ons Vaderland te bezoeken, en zich in de nieuwe aanwinst zouden verheugen. Eene aanwinst, die daarenboven, wat gezondheid betreft, zich niet minder voordeelig doet kennen, blijkens de geringe sterfte die men in de Grietenij *Opsterland* doorgaans waarneemt, waarvan de maand Augustus 1833 een zeldzaam voorbeeld heeft opgeleverd, daar, van de 9000 inwoners, gedurende die maand, slechts twee personen zijn overleden; terwijl als voorbeeld van hoogen ouderdom mag worden opgemerkt, dat een paar jaren geleden te *Beets* en *Beetsterzwaag*, op eene bevolking van 500 zielen, zich 29 personen bevonden, die diep in de 70 of 80 jaren telden, en eenige jaren vroeger men in het dorpje *Olterterp*, bij eene bevolking van 100 zielen, 5 menschen aantrof, die gezamenlijk over de 430 jaren oud waren.

Niet alleen heeft de Eigenaar van *Olterterp* zich met de verfraaijing van zijn landgoed bezig gehouden, maar door het graven van een bevaarbaar Kanaal, uitkomende in de vaart, die door het noordelijke gedeelte der Grietenij naar de *Drachten* loopt, is de waarde van hetzelve aanzienlijk verhoogd.

Dit kanaal, een half uur gaans lang, geheel en al door en langs eigen grond gegraven, verzekert den gemakkelijken vervoer der voortbrengsels van de geheele omliggende streek, en wordt jaarlijks van grooter belang, naarmate de opbrengst der bosschen, en de afvoer van hout uit dezelve toenemen.

Een, langs gemeld Kanaal aangelegde, rijweg voert naar de, in het noordelijkste gedeelte der Grietenij gelegen dorpen *Ureterp* en *Siegerswolde*, die wederom eene aaneenschakeling van lanen en bosschen, bouw- en weilanden, verspreide woningen en teekenachtige gezigten opleveren, tot daar de door gemelde dorpen henen slingerenden weg, die hooge veenachtige heide bereikt die het dorpje *Bakkeveen* omringt, alwaar een Jagthuis, midden in zwaar hout gelegen, en met lanen en bosschen omgeven, aangenaam afsteekt tegen de uitgestrekte dorre *Groningsche* en *Drentsche* heidevelden.

Bij deze hooge gronden sluiten zich de beide zandruggen aan een, en men kan, zonder lage landen te ontmoeten, den terugweg aannemen over *Duurswolde*, en de overige dorpen, waarvan hiervoren reeds melding is gemaakt.

Oudtijds is de Grietenij *Opsterland* sterker bevolkt geweest, dan thans het geval is. Toen namelijk de westelijke en lage gedeelten van Vriesland door dijken tegen het instromende Zeewater werden beveiligd, hebben een aantal der vroegere bewoners die hoogere streken verlaten, en zich in deze aangewonnen landen nedergezet. Ofschoon deze Grietenij onder de vroegst bewoonde gedeelten der Provincie behoort, vindt men zeer weinige sporen van oude gebouwen, zelfs de meeste kerken zijn in latere tijden geheel of gedeeltelijk vernieuwd; terwijl de kerktorens, waar dezelve bestaan, want alleen sommige kerken zijn daarvan voorzien, door de eenvoudigheid van derzelver vorm, namelijk die van een hoog opgetrokken vierkant, ter wederzijde van een klein schuins afloopend dak voorzien, getuigen, welke geringe vorderingen de bouwkunde, tijdens derzelver daarstelling nog gemaakt had; een en ander is echter geenszins te verwonderen, wanneer men in aanmerking neemt, dat steenen gebouwen in overoude tijden zeer kostbare zaken waren, die men dan ook natuurlijk, in de meer vruchtbare en rijke gronden van *Oostergoo* en *Westergoo* menigvuldiger, dan in de zandstreken der *Zevenwouden* moet aantreffen.

De tegenwoordige bevolking heeft, in taal en zeden, veel van het oorspronkelijke Vriesche behouden, het zoogenaamd Boerenvriesch is de algemeene spraak, terwijl het Nederduitsch *Bijbelsch* door hen genoemd wordt, omdat de Bijbel in die taal wordt voorgelezen en uitgelegd. Onder de bijzondere gebruiken, aan de landbouwers dezer Grietenij, en in het algemeen aan die der Zevenwolden eigen, behoort de wijze van inoogsting van de boekweit; dezelve wordt niet even als in andere oorden van ons Vaderland, in schoven gebonden naar huis gereden, en ter gelegener tijd op den dorschvloer afgedorscht, maar in de opene lucht, of bij de woning, of op de boekweitlanden zelve, wordt eene geschikte plaats uitgekozen en gelijk gemaakt, *telle* geheeten; op deze plaats wordt de boekweit gedorscht, zoodra dezelve den genoegzamen graad van droogte en hardheid op het veld verkregen heeft, zonder in schoven of garven gebonden te zijn geweest; dit gebruik, hetwelk men oppervlakkig zoude denken, in natte jaren, aan groote moeijelijkheden onderhevig te zijn, schijnt integendeel verreweg verkieselijk boven de, in andere streken van ons Vaderland gebruikelijke, wijze der inoogsting van de boekweit, daar men dus doende alle verlies, door muizen, broeijing en schimmel zoo dikwerf veroorzaakt, geheel en al voorkomt, terwijl het dorschen, ook van niet geheel drooge boekweit, zeer gemakkelijk gaat, en het uitgedorschte graan zonder veel moeite verder kan worden gedroogd.

Nog verdient eene zonderlinge gewoonte vermeld te worden, namelijk de liefhebberij der *Opsterlanders* voor het klokkenluiden. Op Kersavond en andere feestelijke gelegenheden, zoo als 's Konings Verjaardag, begeven zich kinderen en jonge lieden naar de torens, of naar de in open klokkenhuizen hangende klokken, zoo als er velen zijn, zelfs op plaatsen waar vroeger kerken gestaan hebben; zij vermaken zich, elkander verpoozende, met onophoudelijk klokkengelui, welk vervelend muzijk soms vier en twintig uren, zonder, of met geringe tusschenpoozing, voortduurt; deze gewoonte is zoo ingeworteld, dat dezelve als een zeker regt beschouwd wordt, en de plaatselijke regeringen, hebben om groote onaangenaamheden voor te komen, moeten afzien van derzelver pogingen, om dit lastig gebruik te beletten.

Boven vele andere gedeelten van ons Vaderland, genieten de inwoners dezer Grietenij het onschatbaar voorregt, dat de groote grondbezitters zich, of het geheele jaar, of het grootste deel van hetzelve, in hun midden bevinden; dat deze achtingwaardige Familiën, wel verre van den uitersten penning van hunne bruikers te vorderen, niet alleen door hunne verteringen welvaart rondom zich verspreiden, maar bovendien, bekend met de omstandigheden en behoeften hunner mingezegende medeinwoners, zich beijveren, om gedurende den winter de behoeftigen werk te verschaffen, op eene verstandige wijze aan degenen, die niet kunnen werken, onderstand te verleenen, de zieken te verkwikken, en door bevordering van het schoolonderwijs, voor het aankomend geslacht te zorgen.

Lang mogen de ingezetenen van *Opsterland* zich hierin verheugen, en rijk zij de belooning van hen, die de edele kunst verstaan en beoefenen, om zegen en geluk rondom zich te verspreiden.

Overgenomen. J. A. D.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 16 Junij het schonerschip *Fame*, kapt. Wm. Barfield, met Krijt van Londen; het schonerschip *Efford*, kapt. Wm. Soanes, met Ballast van Amsterdam. Den 17 dito niets. Den 18 dito de kofschepen *Gerberdina*, kapt. K. D. de Groot, *de Vrouw Atje*, kapt. D. K. de Groot, en *Ida Aleijda*, kapt. O. J. Woldringh, alle drie met Hout van Noorwegen; het schonerschip *Amsterdam*, kapt. I. Koock, en het kofschip *de Juffer Sara*, kapt. I. de Weerd, beide met ballast van Amsterdam; het kofschip *Jacoba Catharina*, kapt. D. L. Kuipers, met Hout van Nerva; het schonerschip *St. Thomas*, kapt. N. M Lindegaard, met Steenkolen van Newcastle. Den 19 dito het Smakschip *4 Gebroeders*, kapt. H. G. Prins, met Hout van Noorwegen; het barkschip *Active*, kapt. G. P. Lammerts, met Hout van Memel.

Uitgezeild: Den 15 Junij, de schonerschepen *Livelij*, kapt. S. H. Finch, en *Union*; kapt. A. Gallawaij, beide met Boter naar Londen. — Den 16 dito, de kofschepen *Concordia*, kapt. J. Keun, en *Petronella*, kapt. O. Houwink, beide met Ballast op avontuur. — Den 17 dito, niets. — Den 19 dito, het kofschip *3 Zusters*, kapt. P. Dijkstra, met Ballast op avontuur. — Den 20 dito, het kofschip *Josina Wilhelmina*, kapt. S. C. van der Veer, met Garst naar Londen; het kofschip *Concordia*, kapt. N. I. Nagel, met Ballast naar Liverpool. — Den 21 dito, de schonerschepen *Efford*, kapt. Wm. Soanes, en *Amsterdam*, kapt. I. Koock, met Schors naar Liverpool.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie verwittigt de stemgeregtigde Deelhebbers, dat, ingevolge het 91ste der Artikelen van Overeenkomst, de in de Vergadering van Commissarissen goedgekeurde Balans over het negende Boekjaar, geeindigd zijnde met ultimo December 1833, van den 25 Junij tot den 9 Julij aanstaande, voor hen ter visie zal liggen ter Secretarie van de Directie te Amsterdam, bij de Agenten der Maatschappij te Rotterdam, Dordrecht en Middelburg, aan het Lokaal der Kamer van Koophandel en Fabrijken te Leijden en op het Raadhuis der stad 's Gravenhage.

Amsterdam, den 20 Junij 1834.

VAN DER HOUVEN, *President.*
KOOIJ, *Directeur, fungerend Secretaris.*

De Provinciale Commissie van Onderwijs in Friesland, zal hare gewone Zomer Vergadering houden op Woensdag den 2 Julij 1834. Degenen, welke alsdan verlangen zich te laten examineren, worden verzocht hiervan tijdig vooraf berigt te geven aan den Schoolopziener van hun District, en verders zich op den bovengenoemden dag, des morgens ten 8 ure, te vervoegen aan het Gouvernementshuis te Leeuwarden. Tot de afzonderlijke Examina voor den vierden rang is door de Schoolopzieners van het 4de, 5de, 8ste en 9de District, bepaaldelijk bestemd de laatste Zaturdag voor de Vergadering.

Voorts worden de Examinandi herinnerd, dat geene Getuigschriften van goed gedrag worden aangenomen, dan die door het Plaatselijk Bestuur of den Districts-Schoolopziener zijn afgegeven, alsmede dat hun ouderdom door een authentiek Attest van Geboorte zal moeten blijken; zullende ook de Sollicitanten naar den derden rang, een voldoend bewijs moeten aanbieden, dat zij, gedurende het laatste jaar praktisch onderwijs hebben gegeven in eene wel ingerigte School.

De Secretaris der Provinciale Commissie van Onderwijs in Friesland,
H. AMERSFOORDT.

HET VRIESCH GENOOTSCHAP
VAN
PROEFONDERVINDELIJKEN LANDBOUW

zal *buitengewoon* vergaderen, ten huize van *C. Wilkeshuis* in het Zaailand alhier, *aanstaanden Vrijdag den 27 dezer, des namiddags ten drie ure precies*, ten einde te delibereren over een *belangrijk* Rapport van de, in de laatste Vergadering benoemde Commissie, omtrent *de klagten*, bij den Heer Gouverneur ingekomen, en in handen van het Genootschap gesteld, van eenige voorname Handelaren te Londen, *wegens de slechte kwaliteit van* BOTER, *die hun van hier wordt toegezonden, en over de maatregelen, welke daartegen zouden kunnen genomen worden.*

Die, welke zich nu nog opgewekt of verpligt vinden, om door eene geringe jaarlijksche bijdrage van *vijf Gulden*, de welvaart der Provincie mede te helpen bevorderen, met daartoe Lid van het Genootschap te worden, kunnen zich bij de Leden, in vorige advertentien gemeld, en alle Vrijdagen bij Bestuurders van 12 tot 2 ure aanmelden, om aanstonds de bijeenkomsten en vergaderingen van hetzelve bij te wonen.

Leeuwarden, den 19 Junij 1834.

J. VITRINGA COULON,
Voorzitter.

*** Getrouwd:
Gorredijk, den 5 Junij 1834.

B. POSTHUMUS DE JONG,
Chirurg. en Vroedm. te St. Jacob, en
CATHARINA SWALUE.

*** Getrouwd den 12 Junij 1834, te Deventer:
Mr. G M. BARON DU TOUR VAN BELLINCHAVE, en
Jonkvrouwe H. A. BRUCE.

*** Getrouwd:
Leeuwarden, den 18 Junij 1834.

I. NAUTA ANDREÆ, en
ANNA SCHREUDER.

*** Getrouwd:
Leeuwarden, den 18 Junij 1834.

S. FERWERDA, Jz., en
W. C. SMEDING.

*** Getrouwd:
Leeuwarden, den 19 Junij 1834.

A. IJPEIJ, en
E. S. A. W. WIERDSMA.

*** Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, M. ESKES, geliefde Echtgenoot van H. KLUGKIST HESSE.
Kollum, den 11 Junij 1834.

*** Den 16 Junij 1834. Heden is te Leeuwarden voorspoedig bevallen van eenen ZOON, CATHARINA ANNA ANDREÆ, geliefde Echtgenoot van
J. L. VAN SLOTERDIJCK,
Notaris te Rinsumageest.

*** Heden beviel van eenen welgeschapenen ZOON, MINKE SLEESWIJK, geliefde Huisvrouw van S. VAN VEEN.
Lemmer, den 18 Junij 1834.

*** Heden verloste door Gods goedheid van eene welgeschapene DOCHTER, J. P. SCHLEIERMACHER, geliefde Echtgenoot van D. MINNEMA,
Harlingen, den 20 Junij 1834. *Heeren Logementhouder.*

*** Heden verloste zeer voorspoedig van eene DOCHTER, THEODORA WIBBINA ARIA ADRIANI, Huisvrouw van N. FOCKEMA.
Leeuwarden, den 21 Junij 1834.

*** Heden morgen ten 6½ ure, verloste voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, MARGARETHA SWARTWOLT, Echtgenoot van
Leeuwarden, den 21 Junij 1834. O. SWARTWOLT.
Deze algemeene kennisgeving worde door Familie en Bekenden als bijzondere aangemerkt.

*** Heden beviel van eenen ZOON, E. SIJBOUTS, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, den 22 Junij 1834. F. DE HAAN.

*** Heden verloste van een MEISJE, MARGARETHA VAN SCHOUWENBURG Echtgenoot van A. P. H. KUIPERS,
Leeuwarden, den 22 Junij 1834. *Apotheker.*

LEEUWARDEN, den 14 Junij 1834. Heden overleed tot onze diepe droefheid, onze geliefde Moeder, Mevrouw A. J. WIGLAMA, Wed. van den Wel Edel Gestrengen Heer J. M. EMMIG, gepensioneerd Kapitein, in den ouderdom van 69 jare en ruim 8 maanden.
C. P. EMMIG.
J. P. EMMIG.

Op begeerte van de Overledene zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw gedragen worden.

DEN HUIZE ORANJESTEIN IN HET ORANJEWOUD. Heden den 15 Junij 1834, is in den ouderdom van vier en zestig jaren, zeer onverwacht overleden, aan de gevolgen van eene catharale borstontsteking, de WelEdele Geborene Vrouwe, RINSKE HERINGA, Weduwe wijlen den WelEdel Geboren Heer P. CATS; diep betreurd wordende door hare eenige achtergeblevene Dochter en verdere naaste Betrekkingen.

*** Heden overleed, in den ouderdom van bijna zestien maanden, ons veelgeliefd jongst Dochtertje.
P. PROOST.
Amsterdam, den 15 Junij 1834. I. PROOST, Geb. BRANDT.

*** Heden overleed tot onze bittere droefheid, na een langdurig en smartelijk lijden, onze hartelijk geliefde Moeder, SJOERDTJE STAPERT, Wed. wijlen den Heer T. LIJCKLAMA à NIJEHOLT, in den ouderdom van bijna 61 jaren.
Bolsward, den 16 Junij 1834.
S. LIJCKLAMA à NIJEHOLT,
Uit aller naam.

*** Tot onze hartelijke droefheid, overleed op Oosterhout buiten Haarlem, onze veel geliefde Echtgenoot en Vader, de Heer ALBERTUS GORTER, na eene ongesteldheid van ruim acht maanden.
Amsterdam, den 17 Junij 1834.
M. A. OTTENS,
Wed. A. GORTER.
G. A. GORTER.

*** Heden overleed zeer onverwacht, aan de gevolgen eener beroerte, ATTJE ATES, Weduwe van PIETER THOMAS DOTINGA, in den gezegenden ouderdom van 80 jaren en 9 maanden.
Rauwerd, den 18 Junij 1834.
THOMAS P. DOTINGA.
JAN F. SIDERIUS.
AFKE P. DOTINGA.

LEEUWARDEN, den 19 Junij 1834. Heden overleed alhier in den ouderdom van 76 jaren en 10 maanden, de Wel Edele Gestrenge Heer Mr. LEONARDUS DE WENDT, bevorens Lid van het Collegie van Gedeputeerde Staten der provincie Vriesland.

*** Heden overleed ons geliefd jongst Zoontje, SIJBRAND; ruim elf maanden mogten wij ons in zijn bezit verheugen, en hopen nu met gelatenheid dit verlies te dragen.
Harlingen, den 21 Junij 1834.
H. VAN SCHOUWENBURG.
M. VAN SCHOUWENBURG,
Geb. TJALLINGII.

Staat van de Middelprijzen der Granen en andere Objecten, welke in de eerste helft der maand Junij 1834, ter Markt der Stad Leeuwarden zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt, zonder eenige belasting:

Tarwe, Witte	f 4 - 75	de Mudde.	Boter	f 0 - 54	het Pond.
Rogge	4 - 25	——	Vleesch, Koe	0 - 28	——
Gerst, vroege	2 - 45	——	Vleesch, Kalfs	0 - 23	——
Boekweit	3 - 80	——	Vleesch, Schapen	0 - 22	——
Haver	2 - 20	——	Varkensvleesch, Versch	0 - 24	——
Witte Boonen	8 - 00	——	Varkensvleesch, Gerookt	0 - 41	——
Erwten, Witte	5 - 00	——	Aardappelen, (late)	0 - 90	de Mudde.
Erwten, Groene	5 - 25	——			
Erwten, Graauwe	7 - 50	——			

Accordeert met het Register der Middelprijzen, den 16 Junij 1834.

De Burgemeester.
Bij afwezigheid van denzelven,
De Wethouder, S. SALVERDA.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 20 Junij 1834, f 23 à 23½. GROVE KAAS f 11 à 13.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge f 135 : 00 het Last. — Tarwe f 6 : 11 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, DEN 21 JUNIJ 1834.

NEDERLANDEN.				Gebl.
Werkel. Schuld.....	$2\frac{1}{2}$ pct.	$51\frac{7}{8}$	$51\frac{15}{16}$	$51\frac{15}{16}$
Dito dito.........	5 "	$96\frac{15}{16}$	97	97
Uitgestelde Schuld ...				
Kansbiljetten van dito.	*f*	$23\frac{3}{8}$	$23\frac{3}{16}$	$23\frac{3}{16}$
Amort. Sijndicaat...	$4\frac{1}{2}$ pct.	$90\frac{7}{8}$		
Dito dito	$3\frac{1}{2}$ "			
Schatkistbiljetten....	6 "	101	$101\frac{1}{16}$	
OorlogsLasten	5 "			
Leening 1831	6 "	$100\frac{1}{16}$		
Handel-Maatsch. ...	$4\frac{1}{2}$ "			
FRANKRIJK.				
Ins. Grb. p. 22 Junij	3 pct.			
ENGELAND.				
Ins. Grb. p. 13 Mei	3 pct.			
SPANJE.				
Perp. R. Emissie Ard.	5 pct.	$74\frac{3}{8}$	$74\frac{15}{16}$	$74\frac{7}{8}$
Dito dito à *f* 1000.	3 "	$49\frac{15}{16}$	50	
Cert. Osy&C. en Leg.	4 "	$60\frac{1}{4}$		
Uitgest. 3 pct. Schuld		21	23	$22\frac{1}{4}$
Cortes Bons te Lond.	5 "	$40\frac{3}{16}$	$40\frac{3}{4}$	$40\frac{1}{4}$
Engelsche Uitgestelde.		$21\frac{5}{8}$	$21\frac{1}{2}$	$21\frac{5}{8}$
NAPELS.				
Certific. bij *L. & R.*	5 pct.			
Dito bij *Falconn.&C.*	5 "	$90\frac{1}{2}$		
Leen. te L. bij Roths.	5 "			

RUSLAND.				Gebl.
Obl. *H.* 1798 en 1816	5 pct.	$102\frac{7}{8}$	103	$102\frac{7}{8}$
Obl. *Hope* 1828 en 29	5 "	$103\frac{1}{4}$		
Cert. dito 1831 en 33	5 "	$96\frac{3}{4}$	$96\frac{7}{8}$	
Obl. te Londen...	5 "			
Cert. te Hamburg..	5 "			
Inschrijving in Assig.	6 "	$67\frac{3}{16}$		
Certificaten van dito	6 "			
POLEN.				
Aand. met Lot. fl. 100.	*f*			
PRUISSEN.				
Aand. met Lot. R. 50	*f*			
Neg. Londen 1830	4 pct.			
OOSTENRIJK.				
Aand. met Lot. *f* 100	*f*			
Dito dito *f* 250.	4 pct.	-		
Metallieke	5 pct.	98		
Dito te Lond. gen.	5 "			
Dito	$2\frac{1}{2}$ "			
W. Bank bij *Goll&C*	5 "			
Dito	4 "			
Cert. Stadsb. bij dito	$2\frac{1}{2}$ "			
Ween. Bank-Actien	3	*f* 1582		
DENEMARKEN.				
Negot. te Londen.	3 pct.			

Brazil. van 100 £ $77\frac{1}{4}$. — Columb. 1ste leening van 100 £ $23\frac{3}{8}$, $22\frac{3}{4}$; van 250 £ $21\frac{7}{8}$; van 500 £ 22, $21\frac{7}{8}$; dito 2de leening van 100 £ 25, $24\frac{7}{8}$; van 250 £ $23\frac{7}{8}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$; van 500 £ $23\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$; onbep. Coupons *f* $5\frac{15}{16}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{3}{4}$; kleine dito *f* $6\frac{1}{8}$, 6, $5\frac{7}{8}$. — Blaauwe Grieken van 100 £ $29\frac{1}{2}$; van 200 £ $27\frac{5}{8}$; van 300 £ $27\frac{3}{8}$; van 500 £ $27\frac{3}{8}$; onbep. Coupons *f* $6\frac{1}{4}$; kleine dito *f* $6\frac{1}{4}$. — Roode Grieken van 100 £ 27, $\frac{1}{8}$; van 200 £ $26\frac{1}{2}$. — Peru 6 pCt. van 100 £ 24, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, 24, $23\frac{7}{8}$; Coupons *f* $4\frac{3}{4}$. — Cortes van 1020 £ 39; van 510 £ $40\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{16}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{5}{16}$; van 255 £ $39\frac{1}{2}$; van 85 £ $39\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$; Coupons vroege en latere jaren $24\frac{1}{2}$. $\frac{3}{4}$, 25, $24\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$, 25, $24\frac{3}{4}$. — Kansbiljetten bij Lafitte *f* 17.

*** HERNIEUWDE INTEEKENING

op het Werk getiteld: HANDBOEK VOOR SCHILDERS, of VOLLEDIGE AANWIJZING ter vervaardiging van allerlei soorten van SCHILDERWERKEN, bevattende vooral *eene naauwkeurige beschrijving omtrent den aard, bereiding, wassching, branding, wrijving en standhouding der verwen en vernissen, alles gegrond op een veertigjarige ondervinding*, naar het Fransch van *M. P. L. BOUVIER*, Kunstschilder, Lid der Maatschappij van Kunsten te Geneve, Oud-Kweekeling der Akademie te Parijs. Verrijkt met 7 uitslaande Platen. In 10 Afleveringen kompleet, ieder à 60 Cents, te Breda, bij BROESE EN COMP.

Dit Werk, de vrucht eener veertigjarige ondervinding, oorspronkelijk door eenen Zwitser in het Fransch geschreven, bevat naar het oordeel van deskundigen, veel nuttigs, niet alleen voor eenen jongen beoefenaar der Schilderkunst, maar ook voor den reeds geoefenden meester, wegens de nieuwe veelal onbekende verwen en toebereidingen derzelve, alsmede honderde opmerkingen en waarnemingen, ten aanzien van zamenstelling, gebruik en behandeling van werktuigen en gereedschappen.

Reeds in de maand Maart van den jare 1830 hadden de ondergeteekenden het genoegen, de liefhebbers en beoefenaars der Schilderkunst eene Inteekening aan te bieden, op het hier omschreven werk. Boven hunne verwachting zagen zij hunne onderneming spoedig ondersteund, door een belangrijk getal Inteekenaars, en zij mogten alzoo met ijver hunne voorgenomene taak vervolgen, en geheel ten uitvoer brengen.

De gebeurtenissen echter die ons Vaderland, nog in datzelfde jaar, troffen, oefenden haren nadeeligen invloed op deze kostbare onderneming uit, en mogen als de oorzaak aangemerkt worden, dat velen, die zich dit werk anders zouden hebben aangeschaft, van de inschrijving verstoken bleven, en welke misschien later, of niet meer aan dit werk dachten, of de verhoogde prijs, bepaald na de volledige uitgave, te duur beschouwden.

Het is hierom, dat de ondergeteekenden vermeenen hunne landgenooten nuttig te zijn, door nogmaals de aandacht, zoowel van de jeugdige beoefenaars en liefhebbers der voortreffelijke Schilderkunst, als van ieder huis- en rijtuigschilder of verwer, bij dit werk te bepalen, en hun de gelegenheid op nieuw te verschaffen, om dit *Handboek der Schilderkunst*, waaraan de algemeene goedkeuring en toejuiching in ons land mogt te beurt vallen, tegen zeer matigen prijs, en, voor den des begeerigen, op eene gemakkelijke wijze, alom in ons Vaderland te kunnen bekomen. Zij kiezen daartoe den weg van inteekening op de volgende

VOORWAARDEN:

1. Het Handboek zal in 10 afleveringen, ieder van 4 vellen druks, om de 14 dagen of 4 weken, naar verkiezing aan de Inteekenaars worden afgezonden.
2. Voor iedere geregelde maandelijksche aflevering zal op ontvangst betaald worden 60 cents, en alzoo het geheele werk, ruim veertig vellen druks beslaande, met 7 uitvoerige steendrukplaten, slechts *f* 6 kosten.
3. Bij de 5de aflevering zullen 4 platen en bij de 10de of laatste aflevering 3, alzoo 7 uitslaande platen, aan de respective Inteekenaars, zonder eenige prijsverhooging, worden afgeleverd; terwijl een algemeene gesteendrukte titel en gedrukte omslag aan het werk zal worden toegevoegd.
4. Het is intusschen iederen Inteekenaar vrijgelaten, om voor het werk ook in eens te teekenen, zullende hetzelve alsdan, in één boekdeel ingenaaid, dadelijk verkrijgbaar zijn.

Zij bevelen overigens deze hunne nieuwe poging, ter verspreiding van een werk, dat over eene der schoonste kunsten het helderst licht verspreidt en ieder weetgierige in dit vak ten gids verstrekken zal, in de gunst hunner landgenooten bijzonder aan.

Breda, Mei 1834. BROESE & COMP.

*** Belangrijk Berigt.

Door den ondergeteekende, Boekhandelaar te Rotterdam, is eene Inteekening geopend, waarvan de PROSPECTUS met PROEF en INTEEKENLIJST bij alle Boekhandelaren des Rijks voorhanden zijn, op het LEERBOEK der SCHEIKUNDE, van den grooten, alom beroemden BERZELIUS, welk werk door deskundigen onder medewerking van den Wel Edelen Zeer Geleerden Heere G. J. MULDER, zal worden vertaald, en zoodra de kostbaarheid en moeite eener zoo belangrijke onderneming zulks gedoogen, bij afleveringen het licht zal zien.

Voor deskundigen zal het wel noodeloos zijn, in eenige ontwikkeling over het gewigt dezer onderneming te treden, daar dit belangrijke werk den beoefenaren dezer Wetenschap algemeen bekend is, en eene vertaling zoo onmisbaar voor de beoefening der Scheikunde, sedert deszelfs eerste verschijning reeds als hoogst wenschelijk beschouwd werd, doch het moeijelijke aan deze onderneming verbonden, allezins voor de vervulling van dien wensch de gegrondste vrees koesteren deed. Vast besloten zich door niets van de voorgestelde uitgave te doen afschrikken, roept echter de ondergeteekende daarbij de hulp en ondersteuning in van hen allen die belang stellen in de bevordering van den bloei dier Wetenschap en de uitbreiding van den Vaderlandschen Letterroem; ten einde zijne onderneming met den besten uitslag moge worden bekroond.

Rotterdam. Junij 1834. P. H. VAN DEN HEUVEL.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN WIJMBRITSERADEEL, convoceren bij deze de Onderhoudpligtigen *van de Vaart loopende van uit de Franeker Vaart tot digt aan de Slipster Opvaart*, grootendeels bekend onder den naam van *Overdijkster Opvaart*, om te compareren op Zaturdag den 5 Julij 1834, des voormiddags ten elf ure, in de Kerk te Scharnegoutum, en zulks tot benoeming van twee Gecommitteerden uit de belanghebberden welke met concurrentie en onder nadere approbatie van Grietman en Assessoren voornoemd, zoo spoedig mogelijk het *Slatten* van genoemde Vaart zullen moeten uitbesteden, de kosten na wel afgedaan werk, daartoe benoodigd betalen, en vervolgens weder doen invorderen bij eenen omslag.

Sneek, den 21 Junij 1834.

Grietman en Assessoren voornoemd,
S. v. W. RENGERS.
Ter ordonnantie van dezelven,
S. WIJBENGA.

NB. NB. Aan de belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat de HERBESTEDING der *Vollenhoofsche Dijken*, welke in vorige Couranten tegen den 26 Junij was gesteld, geen voortgang zal hebben.

De Deurwaarders J. TERGUIN en J. A. NIJSLOOT, te Leeuwarden, zullen, op Woensdag den 25 Junij 1834, ten 9 ure voor den middag, ten huize van *J. C. Schneider*, Koopman bij de Waag te Leeuwarden, bij boelgoed tegen contante betaling verkoopen:

MEUBELEN, HUISGERADEN, WINKEL en WINKELGOEDEREN, bestaande hoofdzakelijk in een eikenhouten Kabinet, dito Bureau, Mahoniehouten Chifonière, Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, differente WIJNEN, BRANDEWIJN, LIQUEUREN, WINKELWAREN van Koffij, Thee, Kandij, Rijst, Suikers, enz., en hetgeen verder zal worden gepresenteerd; alles daags te voren te zien.

PUBLIEKE VERKOOPING
van eene uitmuntende Zathe onder *Hommerts.*

MR. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, als daartoe benoemd door de Regtbank van eersten aanleg aldaar, zal, ten verzoeke van Mr. B. HAGA, Secretaris te Sneek, qq., en ten overstaan van den Heer Vrederegter van het kanton Sneek, publiek, bij strijk- en verhooggelden, op aannemelijke Conditie van betaling; (als kunnende een zeer aanzienlijk gedeelte van den koopprijs gedurende ten minsten 5 jaren onder het verkochte blijven staan,) presenteren te verkoopen:

Eene schoone, zeer vruchtbare en gerijfelijk gelegene ZATHE en LANDEN, met derzelver prompte HUIZINGE en SCHUUR, sampt HORNLEGER en WATERMOLEN cum annexis, staande en gelegen onder den dorpe Hommerts, de Huizinge aldaar gekwoteerd met no. 44, groot in het geheel ter naam en faam vier en veertig bunder en ruim 82 v. roede, alle beste Greidlanden, door *Pieter Gerbens Landstra*, als mede-eigenaar wordende bewoond en gebruikt; St. Petri en den 12 Mei 1835 vrij te aanvaarden. En zulks behoudens regt van zamenvoeging in 4 perceelen, te weten: 1. Het Huis en Schuur met ongeveer $27\frac{1}{2}$ bunder best Binnen, en 11 bunder dito Buitenland. 2. Vier bunder en ruim 40 v. roede Buitenland; belendende aan de Erven van Jonkheer *van Eijsinga*, de Erven van *Anne Pieters* en *Tjalling Wopkes de Jong nom. ux.* 3. Een stuk Binnenland aan het Pad *de Boterkamp* genaamd, groot ongeveer 1 bunder en ruim 28 v. roede, en 4. Een stuk Dito, van gelijke grootte, aan hetzelfde Pad gelegen. Alles breeder bij Biljetten omschreven.

Wie gading maken, komen op Dingsdag den 8 Julij 1834, des namiddags ten twee ure, bij de provisionele toewijzing, in de Nieuwe Billart- en Kegelbaan van *P. van Meurs*, buiten het Hoogënd te Sneek, en koopen op Conditien alsdan voor te lezen, en welke inmiddels bij de Actuariën te vernemen zijn.

Bij den ondergeteekende is eene AARDAPPELRASPERIJ met haar toebehooren TE KOOP, zoo als dezelve gebruikt is door *Bleeker. Brieven franco.*

A. G. BOSCH, *te Leeuwarden.*

Bij TOEVAL TE HUUR, en dadelijk te aanvaarden: Eene zeer ter nering staande HUIZINGE, ruim en voorzien van vele gerijfelijkheden, en waar thans met veel succes eene Kruideniers Affaire wordt uitgeoefend. — Kunnende des verkiezende de aanwezige Winkelgoederen op billijke voorwaarden worden overgenomen; te bevragen op de Deinumer Zuipmarkt, letter F, no. 31, te Leeuwarden.

TE HUUR *een of twee* GEMEUBILEERDE KAMERS, op het aangenaamst dezer stad; dadelijk te aanvaarden. Adres bij G. GEUKE, Mr. Schoen- en Laarzenmaker op de Nieuwestad, alhier.

KERKVOOGDEN der *Hervormde Gemeente* te Hindeloopen, zijn voornemens, onder nadere approbatie van Hun Edel Groot Achtb. Heeren het Provinciaal Collegie van Toezigt over de Kerkelijke Administratie bij de Hervormden in de provincie Vriesland, in het openbaar, bij inschrijving en opbod, aan te besteden:

1. Het doen van eenige HERSTELLINGEN aan het Hervormd KERKGEBOUW, aldaar, bestaande in *Metsel-, Voeg-, Lood, Lei-* en *Timmerwerk*, benevens het geheel OPVERWEN van hetzelve Kerkgebouw.
2. Het doen van eenig METSEL- en TIMMERWERK aan de PASTORIE van dezelfde Gemeente; alles met de leverantie van de daartoe benoodigde Materialen. De gegadigden worden verzocht om de Inschrijvingsbiljetten, behoorlijk gesloten, op Vrijdag den 4 Julij 1834, des voormiddags ten tien ure, ten huize van de Kasteleinsche *Eelkje Hillebrands*, in de *Zwaan*, te Hindeloopen, te bezorgen, waarna dadelijk de aanbesteding zal plaats hebben.

De Conditien en Voorwaarden van aanbesteding zullen van heden af ter lezing liggen bij gemelde Kasteleinsche, en zullende voorts gedurende dien tijd, de noodige aanwijzingen en inlichtingen door Kerkvoogden worden gedaan.

Hindeloopen, den 23 Junij 1834.

Het Collegie van Kerkvoogden voornoemd,
J. ALBERTS.
R. KOOIMAN.
L. R. DOUWES.

DE KERKVOOGDEN der Hervormde Gemeente te *Appingedam*, zullen, op Dingsdag den 8 Julij eerstkomende, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van de Weduwe *T. Steenhuis*, te Appingedam,

Besteden: Het AFBREKEN van den NIKOLAI-KERKTOREN te *Appingedam*, en het BOUWEN van eenen NIEUWEN TOREN in deszelfs plaats; en

Veilen: Acht TORENKLOKKEN van verschillende grootte, waaronder eene van pl. min. 2000 Nederl. ponden.

Het Bestek, de Teekening en de Voorwaarden der Veiling zullen van den 27 Junij, ten huize van de Weduwe T. STEENHUIS, te Appingedam, en van den Logementhouder VAN DER LAAN, te Groningen, ter inzage en lezing liggen.

De gadingmakenden zullen des daags vóór de Besteding en Veiling de verlangde inlichtingen *in loco* bekomen kunnen.

Appingedam, den 17 Junij 1834.

De Kerkvoogden voornoemd,
W. W. DIJK, *Pres.*
Mr. R. H. EYSSONIUS WICHERS,
Secretaris.

Een ieder die iets te vorderen heeft van *OTTE PIETERS NETTINGA*, Koopman en Winkelier te IJlst, wordt verzocht, deszelfs pretensie met *acht* dagen franco in te zenden aan den Notaris *A. W. NAUTA*, te IJlst, terwijl deszelfs Debiteuren bij deze worden aangemaand om het door hen verschuldigde binnen *vier* weken aan genoemden Notaris *Nauta* te voldoen, en zulks ter vermijding der kosten van vervolging, waaraan de nalatigen zich anders zullen bloot stellen.

De ondergeteekende maakt hiermede den belanghebbenden bekend: dat de tot hiertoe door hem gedreven HANDEL IN WITTE EN GRAAUWE PAPIEREN, met primo Julij 1834, zal worden overgedragen aan den Heer I. NAUTA ANDREÆ, dewelke, onder dankbetuiging voor het genoten vertrouwen, in het aandenken zijner begunstigers wordt aanbevolen. P. KOUMANS SMEDING.

Leeuwarden, den 19 Junij 1834.

Ingevolge bovenstaande advertentie van den Heer *P. Koumans Smeding*, voornemens zijnde met primo Julij 1834, de HANDEL IN WITTE EN GRAAUWE PAPIEREN uit te oefenen, zoo bevele ik mij in de begunstiging mijner Stad- en Landgenooten. I. NAUTA ANDREÆ,

Leeuwarden, den 19 Junij 1834. *op de Turfmarkt, letter B, no. 46.*

De ondergeteekende, geëxamineerd door de Plaatselijke Schoolcommissie, en toegelaten door het Ed. Achtb. Bestuur, tot SCHOOLHOUDERESSE te dezer Stede, berigt aan hare geëerde Stadgenooten, dat zij, in die betrekking, eene School zal openen in wijk F, no. 67, tegen Julij e. k.

Zij vleit zich door een aangenaam en nuttig Onderwijs, de liefde en achting der Leerlingen, en door eene zedelijke Opvoeding, het vertrouwen der Ouderen te zullen verwerven.

Behalve het gewoon School-Onderwijs, geeft zij mede onderrigt in eenige vrouwelijke Kunst-Handwerken. JELTJE ATSMA.

Harlingen, den 20 Junij 1834.

Lijnbaan de Groote Zeevaart,

GELEGEN OP DE ZOUTKEETSGRACHT TE *AMSTERDAM*.

Bij deze van ouds bestaan hebbende Touwslagerij, onder welker inrigtingen zich bevindt een volledig toestel Werktuigen tot vervaardiging van zoogenoemd Patent- of gelijkdragtig Touwwerk, is ten allen tijde eene uitgebreide voorraad van alle soorten van WIT en GETEERD TOUWWERK en GARENS voorhanden.

Voor Bestellingen en verdere Bezorging dienaangaande, zich te vervoegen aan het Kantoor, hetwelk gehouden wordt op de Heerengracht, tusschen de Wolven- en Huidenstraten, no. 488, te *Amsterdam*.

Met permissie van het Edel Achtbaar Bestuur van Ængwirden, gedenkt SIJTZE W. BLOM, Kastelein in den Nieuwen Aanleg, te Gorsloot, op Zaturdag den 28 Junij 1834, te laten Verharddraven: *Eene extra fraaije ZILVEREN TABAKSDOOS.* Zullende hierop alle Paarden worden toegelaten, mits geen Stads prijs of premie gewonnen hebbende, en tot genoegen der Keurmeesters zijnde.

)o( )o( )o(Een ongehuwde SCHRIJNWERKERSKNECHT die goed werkt, kan hoe eerder hoe liever, met kost en inwoning, tegen goed loon, werk bekomen bij *D. B. P. WONDAAL*, te Kollum. *Brieven franco.*

)o( )o( )o(Twee KLEERMAKERSKNECHTEN, het Grootwerk verstaande, kunnen van stonden aan werk bekomen, bij *J. H. CELLER*, te Franeker.

)o( )o( )o(Er wordt gevraagd in eene APOTHEEK te Leeuwarden, hoe eerder hoe liever, een bekwaam BEDIENDE, tegen een billijk salaris. Adres met franco brieven onder letter M, bij den Boekhandelaar *G. T. N. SURINGAR*, op de Kelders, aldaar.

)o( )o( )o(Er wordt gevraagd op billijke Voorwaarden in eene APOTHEEK en DROGISTWINKEL, waar tevens droge Verfwaren worden verkocht, een LEERLING, welke men tevens wenscht voor het Examen bekwaam te maken. — Adres onder letter L, bij den Boekverkooper *O. SPANJAARD*, te Steenwijk. *Brieven franco.*

)o( )o( )o(Ouders of Voogden, genegen zijnde hunnen Zoon of Pupil het BANKETBAKKEN te laten leeren, kunnen zich adresseren met gefrankeerde brieven onder letter K, ten Kantore dezer Courant.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ, LETTER K, No. 176.